

KULTURMINNER I HAMMERFEST

- SIKKSAKKVEIEN

Museet tilbyr "guidehefter" for kulturminner i Hammerfest-området. Heftene er utarbeidet av Turid L. Andreassen som har hentet stoff fra "Øyfolk", og bygget på egne opplysninger og turopplevelser. Tilgjengelige hefter: Gammelveien, Sikk-sakkveien, Tyven, Fuglenesodden.

Midt i Hammerfest ligger byfjellet Salen. Hvis man står på torget og ser opp mot fjellet kan en fort få øye på en sti som i sikk-sakk slynger seg oppover mot toppen, mot varden og Turistua. Stien har sin opprinnelse fra de mange geitene som beitet i fjellsida. Det ble etter hvert tråkket såpass mye at folk begynte å bruke disse stiene, til stor fare for seg selv.

Dette førte til at stiftskapellan Simonsen engasjerte seg i muligheten for å bygge en vei opp til den flotte utsikten på toppen. Bystyret ga sin tillatelse til bygging, og etter stor dugnads-innsats og mye frivillig innsamlingsarbeid for finansiering, sto sikk-sakk-veien ferdig i 1893. En flott vei som gjorde at byens befolkning ofte tok turen opp på Salen,- og som førte til at kjøpmennene Ole Nielsen og Ole Hippe, tenkte at det kanskje kunne settes opp en kafe på toppen.

Det ble aldeles ikke bare med tanken. Mennene søkte om tillatelse til å oppføre en paviljong med biljard og kjeglebane. Bygningen sto ferdig i 1895, - men brant dessverre ned i 1896. Imidlertid hadde folket satt pris på dette etablissementet, og allerede året etter brannen, ble det oppført en tidsmessig bygning med restaurant, biljard og bowlingbaner. Restauranten fikk navnet "Utsikten" og fikk stå fram til midten av 1920-årene. Ny brann, -og bygning nr. 2 var historie.

Salen ble stående tom noen år, inntil eieren av Grand Hotell (i dag Rica), fikk drive restaurant nr. 3. Også denne kalt "Utsikten". Dette var et spesielt bygg satt opp i 1937 av byggevarefirma Hauan. Det var støpt i betong og hadde flatt tak. Her var også lagt til rette for uteservering om sommeren og danseplatt med overbygg.

Denne restauranten ble bokstavelig talt okkupert av tyskerne under andre verdenskrig, og i 1944 sa de takk for seg ved å brenne og sprengte bygget. Varden som var bygget på dugnad av byens ungdom i 1883, ble revet allerede i 1941 fordi tyskerne ville bruke steinene til sine skyttergraver. Derfor var det ganske så tomt på byfjellet i gjenreisningsårene. Ja, helt fram til 17. august 1984. Da sto en ny varde ferdig, - en ny varde som var gitt til Hammerfest som gave fra Tyskland.

Når det gjaldt restauranten ventet Hammerfest helt til 8. juli 1991. Da fikk vi den i gave fra Hammerfest-jenta Turi Josefsen. Et nydelig bygg med restaurant, uteservering, trimrom og hotellrom. Bygget er i laftet plank med torv på taket.

Rundt år 2000, fikk Salen to nye bygg på toppen. Samen Mikkel Sara satte først opp en gammel laget av torv og bjørkestammer. Inni gammen er det grue, ”kjøkken” og bjørkeris med reinskinn. Gammen ble brukt og brukes ennå til serveringssted og historiefortellinger. I tillegg har Mikkel satt opp en større gamme med moderne innredning. Denne brukes både som restaurant og kafe.

Fra disse gammene kan en følge en sti sør-vest og gå oppå Salen til Middagsstanga, forbi flere skyttergraver, eller en kan følge hovedveien sør, og finne fram til Tunnelbakken i nedkant av Stadion og deretter gå grusveien til fjellet Tyven.

Kilder: ” Øyfolk 2000 ” artikler av Hans E Bentsen

